

Dr. Egresits Ferenc

Mindenszentek-halottak napja: a Szentség utáni vágy

Csodálatosan szép hétvégénk van: Mindenszentek, majd halottak napja. Az Egyház előbb a mindenszentek majd a halottak liturgikus ünnepével lep meg minket. Lehetne fordítva is: előbb a halált majd az örök éltet ünnepe. Teréz anya figyelmeztetése nekünk szól, amikor egy újságíró kérdésére saját maga is elmondta, mit szólna, ha korunkban szentté avatnák: "A szentség nem valamiféle luxus, hanem szükségszerű."

A szent ellentéte nem a bűnös, hanem a kudarcba fulladt élet. **Arra kaptunk igazából meghívást, hogy szentek legyünk, ez a mi hivatásunk**, a szentség igenis valahol az ember sajátja: azért kell szentté válnia, hogy ez által megvalósítsa legmélyebb identitását, azt, aki valójában: Isten képe és hasonlósága. Világos tehát, hogy eredeti és egyedi teremtmények, személyek vagyunk, teljességünk mértéke pedig az, amilyen mértékben szentek vagyunk. A francia író Leon Bloy írja: **"Nincs nagyobb szomorúság a földön, mint az hogy nem vagyunk szentek"**

Mindenszentek ünnepe meghív minket arra, hogy ne úgy tekintsünk a halálra, mint mindennek a végére, hanem mint annak az új életnek a folytatása, amelyet keresztségünk révén kezdtünk meg, mint az ember alapvető és egyetlen hiteles válaszát arra, hogy meghívást kapott az örök életre.

"Isten az embert halhatatlanságra teremtette – mondja a Bölcsesség könyve – a halál a gonosz cselvetése, irigysége miatt van a földön." Az ember elutasítja a halált és következetlen visszautasításban részesíti. Amikor egy ember a világra születik, még minden hipotézis teljesen nyitva áll előtte: lehet szép vagy kevésbé szép, gazdag vagy szegény, intelligens vagy gyakorlatias, de senkiről sem mondhatjuk, hogy „Talán meghal vagy nem hal meg. Minden ember számára igaz a halál ténye. Ugyanakkor azt is látjuk, hogy az ember egyik legnagyobb és ősi ereje a halál elutasításában található. Szinte hallható az egész emberiséget összekovácsoló végső kiáltás: „Nem akarok meghalni!”

Korunk embere eldöntötte, hogy **eltávolítja önmagától a halálra való gondolatát, úgy tesz, mintha a halál nem létezne**, vagy ha igen, akkor kizárólag mások számára, de számára sohasem. Elkábítottuk a halál gondolatát: tervezünk, futunk, a dolgokért, ügyekért élünk, mintha egy konkrét ponton nem kéne magunk mögött hagyni mindent. Elég csak arra gondolnunk, hogy hogyan lett a családi szeretet légköréből eltávolítva mindaz, ami a halállal kapcsolatos: már nincs otthoni meghalás, nincs virrasztás... Félünk a halálra úgy tekinteni, mint ami része az életünknek, az emberi természetnek. Valahol mélyen ez sem más, mint egy csendes, elfojtott kiáltás az örök élet után.

Heidegger mondja: **"Az ember nem élhet másként, csak abban a formában, hogy halandó. Minden múltó pillanat egy töredék, amely életünket égeti el."** A népi bölcsesség: minden nap egy picit meghalunk! Szó szerint igaz!

Mit tegyünk hát, hogyan viselkedjünk mi keresztények a halállal kapcsolatban? *"Nem azért jöttem, hogy akaratomat teljesítsem, hanem annak akaratát, aki küldött: hogy senkit se veszítsek el azok közül, akiket nekem adott, hanem feltámasszam őket a végső napon."* Isten visszavonhatatlan akarata az üdvösség, az örök élet minden ember számára. Krisztus elvette a halál fullánkját és halhatatlanságot adományozott az embernek. **A halottak napja tehát nem az elhunytaké, hanem az élőké, akik Jézusban élnek. Az élő szentek napja, mert ez minden ember hivatása: Isten szentségében örökre élni.** A halálban Isten a legteljesebb mértékben eléri az embert és az ember elkerülhetetlenül találkozik Jézussal, aki pont itt a halálban áll az ember elé. Így a halál valóban a világban való lét csúcsává válik, az örök élet eredetivé.

Boros László: Honnan az élet, honnan egyáltalán a lét? Istentől. Istentől vagyok. De mit jelent ez? Azt, hogy teljes lényemmel Isten utánzata vagyok. Isten gondolataként élek! *Teremtettnek* lenni annyit jelent: Isten életét hordozzuk magunkban, és Isten ezt a létet örök megdicsőülésünkre tervezte. **Isten az életet a mennyországra való tekintettel alkotta meg.** Éppen ezért az ember lényegében csak beteljesülése, vagyis a mennyország felől tekintve érthető meg igazán. Ami a beteljesülés *előtt* történik, csupán születés. A világ csak akkor jön majd létre, ha az ember átlépi a mennyország küszöbét. A szó igazi értelmében tehát még nem „élünk”. Életünk tehát nem más, mint a mennyország irányába való fejlődés. Az „élet” még nincs jelen. **Az „igazi lét” még mindig csak közeledőben van.** Az ember még nem érte el igazi lényegét.

Ahol van még élet, ahol ég még a szeretetnek parányi lángja, ott már láthatóvá lett a végleges teremtés, a mennyország. Ilyen világban nincs tehát ok a kétségbeesésre és kishitűsége. A mi Istenünk örömteli, friss, megújult és gondnélküli lelkeket akar látni: töretlenszárú lelkeket! Ezzel megteremtettük azt az alaphangulatot, amellyel a kereszténynek teremtett mivoltára és jövőjére gondolnia kell. A szomorúságot ki kell irtania lelkéből. Semmire sem jó. Elmegy a lényeg mellett. Keresztény életünknek tehát ezt a magatartást kellene tükröznie, ezt kellene hirdetnie: az élet még folytonos alakulásban van bennünk; a világmindenség is részese az üdvösségnek; **a világ Krisztusban éri el teljességét; Isten örökké tartó örömet készített számunkra!**

Szent János írja: **„Akkor új eget és új földet láttam... Isten letöröl szemükről minden könnyet. Halál nem lesz többé, sem gyász, sem jajgatás, sem fájdalom”.** Kereszténynek lenni tehát ennyit jelent: az életnek minden, még legsúlyosabb helyzetében is tanúságtevő módon megvalósítani ezt a reménységet!

Pusztai Sándor: Agonia humana

a sárkányt ma sem öltük meg
a rák tovább épült bennünk
elesettek fekszenek a csatamezőn
ma sem támasztottuk fel a halottakat
sok miérettől keserűbb a szánk
egy fokkal sötétebb lett
börtönökkel falaztuk el a napot
sok kilométer szögesdrót-rácsot építettünk
megbocsátod-e Uram
hogyan elfeledtünk ma is fényleni?